

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a JUDr. Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně **M. M.**, bytem , proti žalovanému **Krajskému úřadu Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 3. 10. 2012, sp. zn. SZ 132021/2012/KUSK REG/Bou, č. j. 144248/2012/KUSK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2012, sp. zn. SZ 132021/2012/KUSK REG/Bou, č. j. 144248/2012/KUSK, a usnesení Městského úřadu Mníšek pod Brdy, stavebního úřadu ze dne 9. 8. 2012, sp. zn. 943/2012-Pape, č. j. SÚ 8316/12-943/2012-Pape, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3000 Kč, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou dne 7. 12. 2012 Krajskému soudu v Praze se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým zamítl odvolání žalobkyně proti usnesení Městského úřadu Mníšek pod Brdy, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“) ze dne 9. 8. 2012, č. j. SÚ 8316/12-943/2012-Pape, sp. zn. 943/2012-Pape, a toto usnesení potvrdil. Tímto usnesením stavební úřad rozhodl, že žalobkyně není účastníkem územního a stavebního řízení ve věci umístění stavby a stavebního povolení pro stavbu – Rozšíření a intenzifikace ČOV, na pozemku st. p. 243, parc. č. 35/11 v katastrálním území (dále jen „stavba“).

Žalobkyně v žalobě uvádí, že je vlastníkem pozemku parc. č. 149/35 v katastrálním území, na kterém je v podstatě již postaven rodinný dům. Nezastavěná část tohoto pozemku je užívána jako zahrada. Pozemek se nachází v ochranném pásmu 50 m od stávající ČOV, která se nachází na pozemku parc. č. 243 v katastrálním území. Jelikož se pozemek žalobkyně nachází v bezprostřední blízkosti stavby, cítí se žalobkyně stavbou, resp. demolicí stavby předchozí, dotčena ve svém vlastnickém právu, a to z důvodu zápachu, kterým bude obtěžováno okolí ČOV. Tvrdí proto, že měla být účastníkem řízení podle § 27 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a § 109 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“). Žalobkyně dodává, že když v minulosti probíhalo řízení o intenzifikaci předmětné ČOV, byla řádně obeslána, a proto očekávala, že tomu tak bude i v dalších navazujících řízeních.

Žalobkyně dále uvádí, že stavební úřad své rozhodnutí opřel pouze o neexistenci ochranného pásma. K ostatním tvrzením týkajícím se omezení vlastnického práva se nevyjádřil. Žalovaný toto rozhodnutí potvrdil, přičemž opět poukázal pouze na to, že se jedná o nadzemní stavbu a nikoli o technologii čištění, k níž se vztahuje ochranné pásmo. Vůbec se žalovaný nevyjádřil k tvrzení žalobkyně o šíření zápachu po odstranění nadzemní části ČOV. Při nepřiznání postavení účastníka řízení je ale třeba, aby se správní orgány zabývaly každým dílčím důvodem, o který osoba domáhající se účastenství své tvrzení opírá a kvalifikovaně každý takový důvod vyvrátily [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) publikovaný pod č. 683/2005 Sb. NSS a rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 4. 2007, čj. 57 Ca 15/2006-3]. Žalovaný též v žalobou napadeném rozhodnutí uvádí skutečnosti, které neplynou ze spisové dokumentace a které nejsou pravdivé. Jde o tvrzení, že nová ČOV bude realizována na vedlejším pozemku parc. č. 35/11 ve vzdálenější poloze od pozemku žalobkyně. Dále není pravdivé tvrzení žalovaného o tom, že žalobkyně nespecifikovala své právo zasažené rozhodnutím a že své tvrzení neopřela o konkrétní důkazy.

Žalobkyně závěrem uvádí, že z řady soudních rozhodnutí plyne, že okruh účastníků je třeba stanovit extenzivně a s ohledem na chráněný zájem či povinnost, o které se bude v řízení jednat a rozhodovat. Má-li mít výsledek řízení platné právní účinky pro třetí osoby, je třeba takové osoby k řízení přibrat. V této souvislosti žalobkyně cituje rozsudek NSS publikovaný pod č. 2479/2012 Sb. NSS a rozsudek NSS ze dne 19. 6. 2009, čj. 5 As 67/2008-111.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že předmětem řízení, ve kterém se žalobkyně domáhala účastenství, je rozšíření a intenzifikace stávající ČOV, která spočívá v odstranění stávající a výstavbě nové budovy (nadzemní části). Předmětem řízení nebylo podzemní podlaží obsahující technologickou část ČOV. To bylo povoleno jiným rozhodnutím, konkrétně rozhodnutím Městského úřadu Černošice, odborem životního prostředí, ze dne 14. 2. 2012, čj. MUCE 6652/2012OZP/V/La. Ochranné pásmo se přitom váže právě k této části ČOV. K námitce žalobkyně, že v jiných řízeních byla řádně obeslána, žalovaný uvádí, že žalobkyně toto řízení nekonkretizuje a dodává, že již v žalobou napadeném rozhodnutí bylo uvedeno, že pokud má obec vydán územní plán, doručují se podle § 87 odst. 1 a § 92 odst. 3 stavebního zákona písemnosti účastníkům řízení dle § 85 odst. 2 veřejnou vyhláškou a nikoliv jednotlivě. I kdyby tedy žalobkyně byla uznána za účastníka řízení, byly by jí písemnosti doručovány veřejnou vyhláškou. Žalovaný dále připouští, že v žalobou napadeném rozhodnutí bylo umístění stavby popsáno chybně, neboť ta se nachází na pozemku parc. č. 35/11 a st. p. č. 243 na místě stávajícího objektu ČOV a nikoli na pozemku parc. č. 35/9, kde je umístěna úpravna vody. Toto pochybení však podle žalovaného nemohlo mít vliv na výsledek odvolacího řízení. K účastenství v územním řízení žalovaný obecně uvádí, že to má dvě podmínky. Prvou je existence vlastnického práva a druhou je jeho přímé dotčení. Podle

žalovaného však žalobkyně v odvolání neuvedla, jakým konkrétním způsobem dojde k dotčení jejích práv a k jaké změně dojde, pokud bude původní ČOV nahrazena novou ČOV s dokonalejší a modernější technologií. O obtěžování demolicí a zápachem hovoří až v žalobě. Je obecnou skutečností, že v případě jakékoli stavby dochází k dočasnému zhoršení životních podmínek v okolí stavby. V takovém případě ale nelze hovořit o přímém dotčení vlastnického práva k pozemku, i když není sporu o tom, že na svých užívacích právech může být uživatel po určitou dobu dotčen. Například hlukem a prachem z dopravy vyvolané stavbou by okruh účastníků mohl být značně rozsáhlý. Žalovaný též upozorňuje na skutečnost, že od rekonstrukce ČOV lze očekávat spíše zlepšení situace v území, neboť bude použita nová a modernější technologie a bude vystavena nová budova. Žalovaný tedy s ohledem na umístění pozemku žalobkyně severozápadně od ČOV, převládajícím západním větrům a vzdálenosti ČOV převážně více než 50 m od pozemku žalobkyně považuje závěr stavebního úřadu, že žalobkyně není účastníkem řízení, za správný.

Krajský soud v Praze poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná, přezkoumal v žalobou vymezeném rozsahu napadené rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Jednání Krajský soud v Praze nenařizoval, neboť s takovým postupem soudu účastníci vyjádřili souhlas.

Základní otázkou, kterou bylo v dané věci třeba zodpovědět, byla otázka, zda žalobkyně měla být, resp. byla účastnicí spojeného územního a stavebního řízení. Podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona účastníky územního řízení jsou osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno. Podle § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona účastníkem stavebního řízení je vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo navrhovanou stavbou přímo dotčeno. Sousedství (sousední pozemek nebo sousední stavby) je třeba chápat ve smyslu známého nálezu Ústavního soudu publ. pod č. 96/2000 Sb., kdy sousedním pozemkem není jen pozemek mající společnou hranici s pozemkem, na kterém má být stavba realizována, ale sousedství je třeba chápat širěji, neboť účinky stavby se neprojevují jen v hranicích stavebního pozemku. S ohledem na povahu stavby a vzdálenost mezi pozemkem žalobkyně a pozemkem, na kterém byla tato stavba umístěována, která dle tvrzení žalobkyně (žalovaným nezpochybněným) činní cca 50 m, je zjevné, že žalobkyně do okruhu sousedů patří. Stejně tak je nespornou skutečností vlastnictví žalobkyně k sousednímu pozemku. Žalovaný však postavení účastníka řízení žalobkyni přesto nepřiznal, a to z důvodu tvrzené absence „příмого dotčení“ jejích vlastnických práv. Vymezení tohoto pojmu v souvislostech souzené věci je proto klíčové.

O vymezení tohoto pojmu se judikatura již opakovaně pokusila. Například z rozsudku NSS ze dne 19. 6. 2009, čj. 5 As 67/2008-111, plyne, že „[p]římým dotčením lze nepochybně rozumět především dotčení stíněním, hlukem, prachem, pachem, zápachem, kouřem, vibracemi, světlem apod., tj. různé imise (§ 127 odst. 1 obč. zák.). Imisemi se obecně rozumí výkon vlastnického práva, kterým se zasahuje do cizího vlastnického nebo jiného práva nad míru přiměřenou poměrům. (...). Přímým dotčením sousedních nemovitostí může být např. jejich dotčení zvýšenou intenzitou dopravy v místě stavby vzhledem k jejímu účelu.“ NSS pak v uvedeném rozsudku naproti tomu zapochyboval o tom, zda lze za přímé dotčení sousední nemovitosti považovat snížení tržní hodnoty nemovitosti, neboť takové dotčení je svým charakterem nepochybně odlišné od předchozích případů, kdy jde nesporně vždy o přímé dotčení.

Jestliže žalobkyně v odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu uvedla, že výstavba a zejména demolice ČOV velmi citelně ovlivní kvalitu bydlení její rodiny a též že v souvislosti s demolicí horní části budovy a v souvislosti s provizorním řešením ČOV bude ovlivněna tržní cena jejích nemovitostí, nelze se ztotožnit se závěrem žalovaného, že

žalobkyně v odvolání neuvedla, jakým konkrétním způsobem dojde k dotčení jejích práv a k jaké změně dojde, pokud bude původní ČOV nahrazena novou ČOV s dokonalejší a modernější technologií. Naopak je zjevné, že žalobkyně potřebná tvrzení uvedla, byť v obecnější rovině. Na tomto místě je třeba uvést, že žalobkyně, která se postavení účastníka řízení teprve domáhá, nemá na rozdíl od správních orgánů podrobné informace o projednávaném záměru, aby mohla svá tvrzení o dotčení svého vlastnického práva detailně konkretizovat. Uvedená tvrzení žalobkyně pak žalovaný uchopil nesprávně. Argumentoval totiž tím, že jde „jen“ o demolici a novou výstavbu nadzemní části ČOV a nikoli o změny v technologii čištění, k níž se váže ochranné pásmo, aniž by připustil, že právě „jen“ samotnou demolici a novou výstavbou poměrně rozsáhlého objektu (budovy o půdorysu 16,2 m x 9,15 m a výšky 5,82 m, přičemž z rozhodnutí, které bylo ve věci vydáno, tj. rozhodnutí ze dne 24. 1. 2012, čj. SÚ 12866/11-1234/2011-Min, plyne, že se předpokládá i odstraňování částí s obsahem azbestu) může být vlastnické právo žalobkyně dostatečně „přímo dotčeno“ (a to imisemi minimálně v podobě hluku a prachu z demolované stavby). Pokud jde o žalobkyni výslovně zmiňované šíření zápachu z čističky v důsledku demolice stavby, nelze tuto formu imise vyloučit odkazem na to, že jejím původcem je technologie čištění a nikoli stavba sama. Důvodem je ta skutečnost, že předmětem správního řízení byla demolice původní budovy, jejímž účelem bylo také omezování šíření zápachu z ČOV. Tedy minimálně po určitou dobu dojde v důsledku daného řízení k výraznějším imisím tohoto druhu. Omezené trvání této imise přitom na věci nemůže nic změnit. Ostatně ani prach či hluk pocházející z demolice či výstavby netrvá po celou dobu realizace záměru.

Krajský soud uzavírá, že v dané věci žalobkyně měla patřit do okruhu účastníků spojeného územního a stavebního řízení a mělo s ní být odpovídajícím způsobem jednáno. Argumenty, kterými jí toto postavení stavební úřad i žalovaný upřely, nemohou obstát. Žalobou napadené rozhodnutí je tedy nezákonné, a proto je krajský soud zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). Jelikož je zjevné, že zrušit je třeba též rozhodnutí stavebního úřadu, neboť je též nezákonné, zrušil krajský soud postupem podle § 78 odst. 3 s. ř. s. také toto rozhodnutí. Právním názorem vysloveným v tomto zrušujícím rozsudku jsou správní orgány vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Pokud jde o další postup, stavební úřad nejprve posoudí, zda lze rozhodovat podle § 28 odst. 1 správního řádu za situace, kdy se žalobkyně postavení účastníka řízení začala u stavebního úřadu domáhat v době, kdy tento již vydal rozhodnutí ve věci samé, přičemž současně s žádostí o přiznání účastnictví bylo proti rozhodnutí ve věci samé podáno také odvolání. Zváží, zda dvojí rozhodování o účastnictví (jednou stavebním úřadem podle § 28 odst. 1 správního řádu a jednou žalovaným v rámci odvolacího řízení) není nemístným dualismem, který by byl v rozporu se zásadou ekonomie a rychlosti správního řízení. Až v návaznosti na vyřešení této otázky o podané žádosti rozhodne procesně odpovídajícím způsobem.

Nad rámec nutného odůvodnění soud ve vztahu k dalšímu postupu v řízení upozorňuje na to, že za předpokladu, že doposud nebylo rozhodnuto o odvolání, které podala žalobkyně dne 30. 5. 2012 ve věci samé, tj. proti rozhodnutí o umístění stavby a stavebnímu povolení ze dne 24. 1. 2012, čj. SÚ 12866/11-1234/2011-Min, obrátí žalovaný svoji pozornost tímto směrem, přičemž při posuzování včasnosti odvolání se zaměří zejména na to, zda toto rozhodnutí bylo žalobkyni řádně doručeno, a bude se zabývat nejen tím, jak podle tehdejší právní úpravy mělo být doručováno územní rozhodnutí o umístění stavby, ale i tím, jak mělo být doručováno stavební povolení. V dané věci totiž nešlo jen o územní řízení, ale bylo vedeno spojené územní a stavební řízení.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalobkyni, jakožto úspěšné účastnici řízení, přiznal právo na náhradu nákladů řízení, která

činí 3000 Kč a spočívá v zaplaceném soudním poplatku. Žalovaný právo na náhradu nákladů nemá, neboť ve věci úsměch neměl.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 6. května 2014

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu

Rozsudek byl vyhlášen dne 6. května 2014 [§ 49 odst. 11, § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní].

Za správnost:
Božena Kouřimová